TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Định hướng và nhiệm vụ trọng tâm phát triển kinh tế-xã hội năm 2023

18:38 17/12/2022

Tại phiên toàn thể Diễn đàn Kinh tế Việt Nam lần thứ 5, chiều 17/12/2022, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng đã trình bày về một số định hướng và nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm phát triển kinh tế-xã hội năm 2023 và thời gian tới.

Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng phát biểu tại Diễn đàn (Ảnh: chinhphu.vn)

Theo Bộ trưởng, mặc dù gặp nhiều khó khăn, thách thức, nhưng với nền tảng và quá trình phát triển tích cực thời gian qua, năm 2022 Việt Nam tiếp tục đạt được những kết quả quan trọng, khá toàn diện trên hầu hết các lĩnh vực; quy mô, tiềm lực, sức cạnh tranh của nền kinh tế được nâng lên, tính tự chủ được cải thiện; giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô, bảo đảm các cân đối lớn; cơ cấu kinh tế tiếp tục dịch chuyển sang chiều sâu, tăng độ mở nền kinh tế, thu hút đầu tư trực tiếp nước

ngoài (FDI) lớn. Khu vực tư nhân đóng góp ngày càng lớn và trở thành một động lực quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế đất nước.

Là quốc gia đang chuyển đổi và hội nhập nên nền kinh tế Việt Nam vẫn còn những hạn chế, yếu kém, khó khăn, thách thức và tiềm ẩn nhiều rủi ro như năng suất, chất lượng và sức cạnh tranh của nền kinh tế chưa cao; các đột phá chiến lược chưa có sự bứt phá, chưa đáp ứng yêu cầu; khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo chưa thực sự trở thành động lực phát triển; chuyển dịch cơ cấu kinh tế chậm, quản lý phát triển xã hội chưa theo kịp yêu cầu phát triển; biến đổi khí hậu diễn biến khó lường; già hoá dân số nhanh; kết quả giảm nghèo chưa bền vững, nguy cơ tái nghèo còn cao, chênh lệch giàu-nghèo còn lớn... và các yếu kém này còn chậm được khắc phục.

Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư cho rằng, để hóa giải, khắc phục những khó khăn, thách thức, giải quyết những điểm nghẽn phát triển của nền kinh tế, tận dụng cơ hội phát triển, huy động tối đa nguồn lực đầu tư toàn xã hội, sự tham gia của người dân, doanh nghiệp... đạt mục tiêu phát triển kinh tế-xã hội năm 2023 và 5 năm 2021-2025 mà Trung ương Đảng, Quốc hội đã đề ra, triển khai thực hiện những mô hình kinh tế, xu thế mới, cần quyết liệt, tập trung đẩy mạnh và triển khai nhanh hơn các nhóm nhiệm vụ, giải pháp trong năm 2023 và định hướng lớn.

Thứ nhất, kiên định, nhất quán và bám sát quan điểm, mục tiêu, định hướng chỉ đạo, điều hành của Đảng, Nhà nước theo đúng Kết luận số 42-KL/TW của Hội nghị Trung ương 6 và Nghị quyết số 68/2022/QH15 của Quốc hội về Kế hoạch phát triển KTXH năm 2023: giữ vững thành quả phòng, chống dịch COVID-19, chủ động ứng phó kịp thời, hiệu quả với các tình huống dịch bệnh; ưu tiên giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát, thúc đẩy tăng trưởng, bảo đảm các cân đối lớn của nền kinh tế; điều hành đồng bộ, linh hoạt, hiệu quả, phối hợp chặt chẽ giữa chính sách tài khóa với chính sách tiền tệ và các chính sách vĩ mô khác phù hợp với tốc độ phục hồi nền kinh tế, ổn định nền tảng kinh tế vĩ mô; bảo đảm an sinh xã hội và tạo việc làm cho người lao động; thúc đẩy các động lực tăng trưởng (đầu tư, tiêu dùng và xuất khẩu).

Thứ hai, lấy đổi mới, cải cách, nâng cao chất lượng thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa đầy đủ, đồng bộ, hiện đại, hội nhập và thực thi pháp luật hiệu lực, hiệu quả là điều kiện tiên quyết

để thúc đẩy phát triển đất nước. Thị trường đóng vai trò chủ yếu trong huy động, phân bổ và sử dụng hiệu quả các nguồn lực sản xuất.

Hệ thống pháp luật phải thực sự tháo gỡ được những điểm nghẽn trong huy động nguồn lực, sản xuất kinh doanh, sự tham gia của các khu vực kinh tế, thúc đẩy giải ngân đầu tư công; tạo dựng và củng cố niềm tin, tâm lý, cảm hứng kinh doanh; minh bạch, công khai hóa thông tin, trách nhiệm cũng như bảo vệ an toàn tài sản của nhà đầu tư, doanh nghiệp và người dân.

Chủ động, tích cực nghiên cứu, xây dựng và sửa đổi các dự án luật, pháp lệnh, nghị quyết trình cấp có thẩm quyền trong năm 2023, nhất là các dự án luật có vai trò quan trọng để cơ bản xử lý các vướng mắc, khó khăn và tạo lập môi trường thuận lợi cho đầu tư, kinh doanh, như: Luật Đất đai (sửa đổi)... với tinh thần mở rộng dân chủ phải gắn với giữ vững kỷ luật, kỷ cương.

Thứ ba, tập trung hoàn thiện hệ thống kết cấu hạ tầng chiến lược đồng bộ, nhất là hạ tầng giao thông; đẩy nhanh tiến độ một số công trình hạ tầng giao thông trọng điểm, quan trọng quốc gia, có tính liên vùng và hạ tầng đô thị lớn, nhất là dự án cao tốc Bắc-Nam phía đông, vành đai 4 TP. Hà Nội, vành đai 3 TP.HCM, các dự án quan trọng, động lực về sân bay, đường sắt, đường thủy ... các dự án hạ tầng chuyển đổi số, năng lượng, thương mại, văn hóa, xã hội, nông nghiệp, nông thôn, thích ứng với biến đổi khí hậu... để tăng cường kết nối, giải tỏa các điểm nghẽn, giảm chi phí vận tải, logistics, từng bước đồng bộ và hiện đại hóa hệ thống cơ sở hạ tầng, tạo dựng các hành lang kinh tế, không gian phát triển mới.

Thực hiện quyết liệt các nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu của Nghị quyết số 61/2022/QH15 của Quốc hội; phấn đấu hoàn thành việc phê duyệt trong năm 2023 các quy hoạch còn lại trong hệ thống quy hoạch quốc gia, nhất là các quy hoạch cấp quốc gia, quy hoạch vùng.

Thứ tư, phát huy tối đa nhân tố con người, coi con người là trung tâm, chủ thể, nguồn lực chủ yếu và mục tiêu của sự phát triển; chú trọng phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao gắn với đẩy mạnh nghiên cứu khoa học, phát triển và ứng dụng công nghệ, thúc đẩy đổi mới sáng tạo, phong trào khởi nghiệp; lấy giá trị văn hoá, con người Việt Nam là nền tảng, sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm sự phát triển bền vững. Mọi chính sách của Đảng, Nhà nước đều phải hướng vào

nâng cao đời sống vật chất, tinh thần và hạnh phúc của nhân dân.

Thứ năm, phát triển nhanh và bền vững dựa chủ yếu vào khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, coi đây là nhân tố quyết định để nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh của nền kinh tế, trong đó đẩy nhanh việc thành lập các trung tâm khởi nghiệp sáng tạo quốc gia; tăng cường liên kết các mạng lưới đổi mới sáng tạo trong và ngoài nước.

Đẩy mạnh công tác bảo hộ và thực thi quyền sở hữu trí tuệ; thúc đẩy việc tạo lập, quản lý và phát triển tài sản trí tuệ. Xây dựng nền kinh tế tự chủ phải trên cơ sở làm chủ công nghệ và chủ động, tích cực hội nhập, đa dạng hoá thị trường, nâng cao khả năng thích ứng của nền kinh tế.

Phải hình thành năng lực sản xuất quốc gia mới, có tính tự chủ, chủ động tham gia, cải thiện vị trí trong chuỗi giá trị toàn cầu và khả năng chống chịu hiệu quả trước các tác động lớn, bất thường từ bên ngoài. Phát huy nội lực là yếu tố quyết định gắn với ngoại lực và phát triển lực lượng doanh nghiệp của người Việt Nam ngày càng vững mạnh

Thứ sáu, triển khai thực hiện tốt 06 Nghị quyết của Bộ Chính trị về phát triển vùng; ban hành quy chế phối hợp, thể chế liên kết vùng giai đoạn 2021-2030 nhằm phát triển đồng bộ, tạo sự liên kết giữa các vùng, gắn với liên kết các khu vực kinh tế, các loại hình sản xuất kinh doanh; xây dựng bộ máy vùng có đủ thẩm quyền, năng lực và nguồn lực để thực hiện hiệu quả vai trò chỉ đạo, điều phối liên kết vùng sớm tạo ra các vùng động lực mới, cực tăng trưởng mới.

Thứ bảy, thực hiện hiệu quả Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế-xã hội trong năm 2023 để tiếp tục tiết giảm chi phí, hỗ trợ dòng tiền cho hoạt động sản xuất, kinh doanh, thúc đẩy các động lực tăng trưởng; bảo đảm an sinh xã hội và đời sống của người dân, nhất là người lao động, người nghèo, người yếu thế...

Thứ tám, chủ động, kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ; gắn kết chặt chẽ, hài hoà giữa phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội với củng cố quốc phòng, an ninh, bảo vệ môi trường; giữ vững an ninh chính trị; bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, cuộc sống bình yên, hạnh phúc của Nhân dân.

Bộ trưởng Nguyễn Chí Dũng cũng khẳng định, bên cạnh việc thực hiện các nhóm nhiệm vụ, giải pháp trong năm 2023 thì cần tiếp tục thực hiện các định hướng lớn về phát triển bền vững như tăng trưởng xanh, kinh tế tuần hoàn... để hướng tới nền kinh tế carbon thấp, làm giàu vốn tự nhiên, giảm phát thải khí nhà kính, xanh hóa sản xuất, xanh hóa lối sống và thúc đẩy tiêu dùng bền vững, đây cũng chính là mục tiêu chiến lược góp phần đẩy lùi những tác động tiêu cực của biến đổi khí hậu, hướng tới mục tiêu phát triển nhanh và bền vững của Việt Nam.

Thái Bình (lược ghi)